

چکیده

با پذیرش این مسئله که بهبود بخشیدن به فرمها و نمونه های مدارک پزشکی نه تنها در افزایش بهره وری و کارایی سازمان بهداشتی درمانی مؤثر است ، بلکه به لحاظ هزینه فراوان و نیروی انسانی قابل توجهی که صرف تهیه و تکمیل آنها می شود لازم است مورد توجه بالاترین رده مدیریتی قرار گیرد . پژوهش حاضر به منظور بررسی وضعیت مدارک پزشکی از لحاظ اصول طراحی مدارک در مراکز آموزش درمانی تابعه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی صورت گرفته است . در این بررسی برای دستیابی به هدف پژوهش ۱۸ فرم اصلی و مخصوص مورد نیاز در یک پرونده پزشکی در ۱۱ مرکز آموزش درمانی تابعه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی جمع آوری و با چک لیست مزبور مقایسه و جامعه مورد مطالعه به تعداد ۱۹۸ فرم تعیین گردید . گردآوری اطلاعات با استفاده از چک لیست مقایسه ای استخراجی از منابع معتبر علمی رشته مدارک پزشکی به مرحله انجام رسید .

در این پژوهش که بر پایه وجود یا عدم وجود معیارهای طراحی فرمهای پزشکی صورت گرفت عناوینی چون سرصفحه ، مقدمه ، دستورالعمل های آموزشی ، بدنه و نکات ویژه طراحی مورد بررسی قرار گرفت . نتایج نشان داد که :

- ۱- ضعف اساس در سرصفحه فرمها مشاهده گردید و در هیچکدام از فرمها عبارت صفحه از صفحه وجود نداشت و نیز اطلاعات مربوط به تاریخ انتشار ، تاریخ ویرایش و تیراژ فرم بندرت مشاهده گردید با این حال بیمارستان طالقانی با کسب ۶۵ امتیاز بهترین وضعیت را در سرصفحه فرمها در معرض استفاده قرار داده است .
- ۲- متأسفانه هیچ کدام از فرمها دارای مقدمه نبودند و حتی یک جمله ناقصی که بتواند بیانگر هدف فرم باشد نیز مشاهده نگردید و هیچ کدام از مراکز تابعه دانشگاه مزبور امتیازی را کسب ننمودند .
- ۳- در مراکز مورد مطالعه هیچ گونه اقدامی برای چاپ دستورالعمل حتی در یک جمله کوتاه انجام نداده اند و این مطلب باعث شده که استفاده کنندگان از فرمها شناخت کافی از فرم پیدا ننمایند .
- ۴- از آنجا که بدنه فرم دربرگیرنده ؛ اندازه ، حاشیه ، فضاگذاری ، خط کشی ها ، سبک ، تایپ ، روش ثبت و پایانه فرم می باشد یافته های حاصل از پژوهش ؛ وضعیت نابهنجار در اندازه فرمها ، عدم رعایت اندازه صحیح حاشیه فرمها ، استفاده نمودن صحیح از ابزارهایی چون ماشین تایپ یا رایانه در خصوص بخشهای فضاگذاری داده ها ، سبک ، تایپ و روش ثبت را نشان داد . در بخش خط کشی ها بیمارستان بوعلی با کسب ۷۲ امتیاز بهترین وضعیت را داشت و نیز در رابطه با کسب امتیازات مثبت از بخش پایانه فرم بیمارستان طرفه توجه خاصی را مبذول کرده و حائز رتبه اول شد .
- ۵- در بررسی خصوصیات فنی فرمها ، متخصصین دست اندرکار چاپ فرمها در مراکز بهداشتی درمانی تحت مطالعه متأسفانه از ویژگیهای فنی آشنایی نداشته و هیچگونه نظارتی در امر چاپ فرمها توسط مدیران مدارک پزشکی صورت نمی گیرد . بهر حال در یک نتیجه گیری کلی می توان چنین عنوان نمود که طرح بسیار ارزشمند استاندارد نمودن فرمهای پزشکی کشور هنوز با اهداف عالی خود فاصله زیادی دارد .